

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Mikeše, JUDr. Pavla Molka, JUDr. Miloslava Výborného a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatele: **Přípravný výbor pro účely místního referenda ve Statutárním městě Ostrava, Městském obvodu Ostrava-Jih**, zast. Mgr. Ing. Pavlem Němcem, advokátem se sídlem Okružní 271/13, Mohelnice, proti odpůrci: **statutární město Ostrava – Úřad městského obvodu Ostrava-Jih**, se sídlem Horní 3, Ostrava-Hrabůvka, ve věci návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu, o kasační stížnosti navrhovatele proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 6. 2016, č. j. 22 A 51/2016-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Návrhem došlým krajskému soudu dne 10. 5. 2016 ve 21.32 hodin se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu konaném na území Statutárního města Ostravy – Městského obvodu Ostrava-Jih dne 30. 4. 2016.

[2] Krajský soud návrh jako opožděný odmítl. S odkazem na § 58 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, soud konstatoval, že poslední den 10denní lhůty pro podání návrhu připadl na úterý 10. 5. 2016, kdy byl návrh soudu doručen. V rozporu s § 53 zákona o místním referendu se tak ovšem nestalo do 16.00 hodin.

II. Kasační stížnost a vyjádření odpůrce

[3] Navrhovatel (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost.

[4] Nesouhlasí s názorem krajského soudu, že podal svůj návrh opožděně. Namítá, že lhůta stanovená pro úkony podle zákona o místním referendu nedopadá na postup před soudem, tedy úkony stěžovatele realizované podle s. ř. s. Zákon o místním referendu není ve vztahu k soudnímu řádu správnímu *lex specialis*.

[5] Stěžovatel argumentuje systematikou zákona o místním referendu a dovolává se jeho ústavně konformního výkladu. Zákon o místním referendu řadí pravidla pro počítání lhůt (§ 53) do hlavy IX. nazvané Společná ustanovení. Soudní přezkum je však upraven teprve až v hlavě XII. Hlava IX. zákona o místním referendu je společná pouze těm částem zákona, které jí bezprostředně předcházejí (hlava I. až VIII.). Soudní přezkum je však zařazen až do části XII. zákona; krajský soud tedy zcela pominul systematický výklad této normy a nesprávně aplikoval omezující ustanovení § 53 zákona o místním referendu v neprospěch navrhovatele.

[6] Odpůrce se ztotožnil se závěrem krajského soudu o opožděnosti podaného návrhu. Současně odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2012, sp. zn. III. ÚS 1890/09, ze kterého dle jeho názoru vyplývá, že zákon o místním referendu je ve vztahu k s. ř. s. zvláštní normou.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[8] Podle § 58 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu může *[n]ávrh na vyslovení neplatnosti hlasování nebo neplatnosti rozhodnutí v místním referendu (...) podat u soudu každá oprávněná osoba nebo přípravný výbor, mají-li za to, že došlo k takovému porušení ustanovení tohoto zákona, které mohlo ovlivnit jeho výsledek*. Podle odst. 2 citovaného ustanovení je návrh *třeba podat nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků hlasování*.

[9] Podle § 53 odst. 1 zákona o místním referendu je *[l]hůta určená podle dnů (...) zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin*. Podle § 53 odst. 2 zákona *[l]hůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání*.

[10] V projednávané věci není sporu o tom, že návrh na vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu byl krajskému soudu doručen posledního, tj. desátého, dne lhůty ve 21.32 hodin. Krajský soud měl však za to, že návrh měl být v souladu s § 53 odst. 1 zákona o místním referendu doručen soudu nejpozději v 16.00 hodin. Stěžovatel je naopak přesvědčen, že v případě úkonů vůči soudu se právní úprava počítání lhůt zakotvená v zákoně o místním referendu nepoužije, a jeho návrh je proto dle obecných ustanovení soudního řádu správního nutno považovat za včasný.

[11] Úprava lhůt ve volebních věcech a věcech místního referenda je s ohledem na potřebu rychlého rozhodování poměrně specifická; i v tomto případě se jedná o lhůtu zvláštní. Ke sporné otázce existuje ustálená judikatura volebního senátu Nejvyššího správního soudu, ze které soud vycházel i v projednávané věci. V usnesení ze dne 13. 11. 2013, čj. Vol 152/2013-18, Nejvyšší správní soud k zachování lhůty uvedl: *"Návrh ve věcech volebních lze podat do deseti dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí (§ 87 odst. 1 volebního zákona) [poznámka NSS: zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky]. Lhůta určená podle dnů je přitom zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin (§ 97a odst. 3 volebního zákona), přičemž lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání (§ 97a odst. 4 téhož zákona). Protože konec lhůty pro podávání volebních stížností je stanoven podle hodin, nevztahuje se na tento typ řízení ani pravidlo, podle něhož připadne-li poslední den lhůty na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den (viz § 40 odst. 3 s. ř. s.)."* (shodně též např. usnesení ze dne 13. 11. 2013, čj. Vol 151/2013-20).

[12] Uvedené závěry lze plně aplikovat i ve věcech místního referenda, neboť právní úprava běhu a zachování lhůt je upravena zákonem o místním referendu i volebním zákonem shodně. V obou zákonech je lhůta pro podání návrhu určena v řádu dnů (§ 58 zákona o místním referendu, § 87 odst. 1 volebního zákona), její konec je ohraničen konkrétní hodinou (§ 53 odst. 1 zákona o místním referendu, § 97a odst. 3 volebního zákona).

[13] Tento závěr je ve vztahu k místnímu referendu potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2014, čj. Ars 2/2014-19, dle něhož *"§ 57 zákona o místním referendu poskytuje navrhovateli deset dnů, ale konec je určen (podobně jako např. ve věcech volebních) na konkrétní hodinu: § 53 odst. 1 ji tedy zkrátí, když stanoví, že lhůta je zachována, je-li úkon učiněn poslední den lhůty do 16.00 hodin. ... [p]odobně jako v zákonné úpravě voleb, jde o lhůtu, jejíž konec je podle zvláštního zákona určen podle hodin"*.

[14] Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od ustálené judikatury odchýlit, neztotožnil se ani s namítaným nesprávným systematickým výkladem zákona o místním referendu. Ustanovení § 53 zákona o místním referendu je zařazeno do hlavy IX - Společná ustanovení, nepoužitelnost zde uvedených ustanovení na následující části zákona nelze dovodit pouze z označení kapitoly a jejího zařazení v rámci zákona. Ustanovení o posuzování běhu lhůt jsou běžnou součástí zákonů, jsou formulována obecně v různých částech a předpokládá se jejich použití pro lhůty určené tímto zákonem, není-li určeno jinak – což v případě ustanovení § 57 zákona o místním referendu není.

[15] Závěr o nemožnosti aplikace ustanovení z hlavy IX na následující části zákona vyvrací též znění § 54 zákona o místním referendu, které je zařazeno též v hlavě IX – Společná ustanovení, které zakotvuje nepoužitelnost správního řádu na postup podle tohoto zákona, výslovně však stanoví, že tato výjimka se nevztahuje na řízení o přestupcích. Řízení o přestupcích je upraveno v hlavě X, která je systematicky zařazena až po společných ustanoveních. Pokud by se tedy zákaz aplikace správního řádu vztahoval pouze na ustanovení předcházející hlavě IX - Společná ustanovení, byla by citovaná výjimka pro přestupková řízení zcela nadbytečná.

[16] Lze tedy uzavřít, že krajský soud postupoval v souladu se zákonem, jestliže návrh stěžovatele pro opožděnost odmítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud na základě shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[18] Soud v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2016

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu